

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister VWS

Deadline: 5 november

Ontworpen door

5.1.2e

T (070)- 5.1.2e
M (31)-6 5.1.2e
5.1.2e@minvws.nl

Datum document

Kenmerk

1770424-213160-PDC19

Bijlage(n)

-

nota

(ter voorbereiding van een overleg)

Betreft	overleg Minister VWS met TNO
Vergaderdatum en tijd	Vrijdag 5 november, 15.00
Vergaderplaats	Webex

Paraaf directeur

1 Aanleiding en doel overleg

U heeft Paul de Krom/CEO TNO donderdag 15 oktober jl. gesproken tijdens uw bezoek aan de GGD testlocatie in Amsterdam Zuid-Oost in het kader van de sneltesten. TNO heeft daar ook een pop-up lab. U heeft daar het TNO lab bezocht en tijdens dit bezoek ingestemd met een afspraak met TNO.

Het belangrijkste thema voor TNO is dat zij met u van gedachten willen wisselen over de rol van innovatie irt aanjagen van de economie. Dit is een onderwerp wat natuurlijk ook sterk bij EZK ligt, maar heeft ook directe raakvlakken met de corona situatie.

Het gesprek van TNO past in hun activiteiten om het werk (meer) zichtbaar te maken en de toegevoegde waarde bij het ministerie en politiek onder de aandacht te brengen.

2 Deelnemers overleg

TNO:
Paul de Krom (CEO TNO)
Rogier van Keulen (directeur Public Affairs)

VWS:

5.1.2e

5.1.2e

3 Te bespreken punten

- 1) TNO en testen. Voorstel voor inzet besparingen
- 2) TNO, toegepast onderzoek en opportuniteiten voor innovatie en economische groei

Kenmerk
1770424-213160-PDC19

4 Advies en toelichting*Achtergrond informatie*

TNO is een zogenaamde TO2 instelling (net als bijv. Wageningen University & Research en Deltaris) voor toegepast onderzoek en ontvangt jaarlijks via EZK de rijksbijdrage voor haar onderzoeksprogramma. VWS financiert niet direct mee aan het onderzoeksprogramma van TNO, zoals SZW, Defensie en I&W wel doen op basis van meerjarige (deel)programma's.

TNO maakt regelmatig succesvol gebruik van de ZonMw programma's en speelt ook een belangrijke rol bij het Topsectorenbeleid (bijv. Topsector Life Sciences & Health). Met name het TNO domein 'Healthy Living' doet relevant onderzoek op VWS beleidsterreinen (bijv. op het gebied van Geneesmiddelenontwikkeling, e-health, Jeugd en Preventie). TNO is een vrij technologie-gedreven instituut waarbij gezondheidsonderzoek soms wat onderbelicht raakt. De afgelopen jaren heeft TNO het contact met VWS beleidsdirecties geïntensiveerd om hun werkprogramma beter op de behoeften en kennisvragen van VWS te laten aansluiten.

Het thema innovatie als een groeimotor voor de economie is onderdeel van het huidige kabinetsbeleid, met name door EZK gedreven. Op het gebied van de Life Science and Health sector (LSH) is VWS natuurlijk ook een direct belanghebbende.

Om een paar raakvlakken te noemen: Bij topsector LSH is de SG van VWS de overheidsvertegenwoordiger in het Topteam, VWS is op enkele punten actief bij het Groeifonds en VWS werkt met EZK samen aan het Actieplan LSH en Future Affordable Sustainable Therapies (FAST). Tamara v Ark is hier voornamelijk dossierhouder op. De gemeenschappelijke noemer is dat er kansen zijn voor het bedrijfsleven om via innovatie geld te verdienen aan de zorg, wat betere therapieën voor de patiënt oplevert en waar we als inzet hebben dat we ervoor zorgen dat de (geneesmiddelen)prijzen voor deze innovaties duurzaam en betaalbaar zijn. TNO geeft aan dat zij op het gebied van geneesmiddelenontwikkeling daaraan willen bijdragen (zie voor toelichting punt 2).

Binnen VWS wordt nagedacht over Pandemic Preparedness. Dit is ook een van de onderwerpen die binnen het Actieplan LSH (door EZK) en FAST (de Kwartiermakers van FAST) geagendeerd wordt. Naast oplossingen voor het hier en nu rondom COVID-19, ook werken aan structurele oplossingen om een infectiecrisis als deze in de toekomst beter het hoofd te bieden. Binnen VWS wordt nu eea uitgewerkt wat zal resulteren in een Plan van Aanpak voor Pandemic Preparedness. Dit ook om ervoor te zorgen dat de verschillende initiatieven op dit vlak niet te veel hun eigen kant opgaan. Kennisinstellingen en kenniscentra zullen actief betrokken worden bij het Plan van aanpak cq de uitvoering om te komen tot pandemic preparedness. De

focus licht nu natuurlijk op het hoofd bieden aan de huidige crisis, maar we zullen, mede op basis van de lessons learned, pandemic preparedness als thema oppakken. Ook het voorstel van TNO voor een expertise centrum op gebied van diagnostiek is een bouwsteen voor pandemic preparedness. U wordt vanuit de programma directie COVID-19 in een later stadium over het Plan van Aanpak rondom pandemic preparedness bijgepraat.

Kenmerk
1770424-213160-PDC19

Bovenstaande uitgebreide introductie als toelichting dat de ideeën van TNO aansluiten bij zowel kabinetsbeleid als VWS beleid.

Ingaand op de bespreekpunten:

1. LAMP test: TNO heeft via ZonMw geld ontvangen voor de ontwikkeling van de LAMP test. Deze ontwikkeling loopt voorspoedig. TNO ziet graag dat besparingen die gehaald worden door op korte termijn deze testen breder in te zetten en de duurdere testen te vervangen ingezet worden voor innovatie (bij TNO), bijvoorbeeld een Kenniscentrum Pandemische Infectie Diagnostiek. De stelling van TNO is dat de besparingen die behaalt kunnen worden door inzet van de LAMP test de financiering van een kenniscentrum al kunnen dekken.

Toelichting op deze stelling:

TNO heeft de LAMP test ontwikkeld. Deze test is sneller en even betrouwbaar als de PCR test. De crisis en de ontwikkeling in diagnostiek heeft TNO aan het denken gezet en daarmee zijn ze met het plan gekomen dat er een diagnostisch kenniscentrum moet komen. Dit is op zichzelf met het oog op diagnostiek ontwikkeling en innovatie bevordering een interessant plan. Echter, dit moet wel worden losgekoppeld van de LAMP test. Deze zal namelijk niet heel veel goedkoper uitvallen dan de PCR en hier hebben ze ook al een financiering vanuit ZonMw voor gekregen.

Advies:

- Innovatie van diagnostiek blijft relevant voor de Nederlandse gezondheid en economie. Echter zien wij dit meer in de vorm van een project of een publieke aanbesteding dan dat we dit direct beleggen bij een partij. Verschillende instituten (Sanquin en Huberts) zijn ook bezig met diagnostische innovatie en deze hebben eventueel ook interesse in doorontwikkeling. Wij willen eerst intern kijken naar de mogelijkheden van een aanbesteding op het gebied van innovatie en verbetering van de diagnostiek.
2. TNO en rol voor economische groei
Zoals hierboven ook uiteengezet, het kabinet ziet mogelijkheden voor economische groei via innovatie. VWS zet ook juist in om eigen beleidsdoelstellingen (nieuwe therapieën, betaalbare zorg) samen te laten vallen met deze doelstelling. Het eerder genoemde test-beleid is daar een voorbeeld van (het is via ZonMw geld onder meer tot stand gekomen dat TNO het LAMP onderzoek kon doen).

TNO heeft de afgelopen jaren flink ingezet op faciliteiten en modellen

om medicijnontwikkeling te versnellen en medicijnen daardoor sneller naar de patiënt te krijgen, zoals de Accelerator Mass Spectrometer in Leiden (AMS). Premier Rutte heeft op 27 mei een werkbezoek gebracht aan het Leiden Bioscience Park en de AMS van TNO.

Kenmerk
1770424-213160-PDC19

Als medicijnontwikkeling wordt versneld dan dalen de ontwikkelkosten voor de industrie. Helaas vertaalt zich dat niet automatisch door in lagere marktprijzen, en dat zou wel het doel moeten zijn. Over deze problematiek is vanuit GMT eerder gesproken met directeur Healthy Living van TNO (5.1.2e). Hij was van mening dat molecuulonafhankelijke procesverbetering, zoals met behulp van de AMS, mogelijkheden biedt om met de industrie te praten over redelijke prijs of terugbetaling van publiek gefinancierd onderzoek.

Advies:

TNO heeft zich flexibel en wendbaar opgesteld om in een crisissituatie mee te helpen aan urgente maatschappelijke uitdagingen. U kunt TNO complimenteren met hun inzet de afgelopen maanden, zoals ook rondom ontwikkeling van de LAMP-test.

Bij innovatie in het algemeen, en ook in het kader van pandemic preparedness, zien we mogelijkheden innovaties te koppelen aan economische groei en (op het VWS-terrein) dat innovaties een meerwaarde voor de volksgezondheid hebben. Hier willen we verder aan gaan werken. We zullen dit ook met ministeries als EZK en OCW doen. En natuurlijk ook met de kennisinstellingen.

U kunt voorstellen om ambtelijk hier verder over door te spreken. Dus op het gebied van expertise centra rondom testen, maar ook als onderdeel van pandemic preparedness. Innovatie en economische groei in het algemeen is natuurlijk een onderwerp voor het ministerie van EZK.

5.1.2e, met input van 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e en 5.1.2e
5.1.2e.